

4

- 4.1 Uporaba strelnega orožja**
- 4.2 Osnove taktičnega streljanja
- 4.3 Polavtomatska pištola Glock 17
- 4.4 Taktično delovanje varnostne skupine ob napadu na skupino z strelnim orožjem
- 4.5 Odkrivanje ostrostrelcev - COUNTER SNIPER
- 4.6 Odkrivanje prikritega orožja

OBOROŽITEV IN STRELJANJE

UPORABA STRELNEGA OROŽJA

1. POGLAVJE - 4.1

Gradivo za izvedbo usposabljanja učne skupine IBS Varovanje d.o.o. – varovanje oseb

December 2009

Dalibor Debartoli, direktor

Pripravila: Dalibor Debartoli in Oražem Franci

Čas trajanja

Šest (6) ur

Materialno tehnični pripomočki

Bela tabla za pisanje, barvni markerji, PowerPoint prezentacija / LCD projektor, prenosni računalnik,

Namen predavanja

Cilj te lekcije je da se slušatelji seznanijo zakonito uporabo strelnega orožja. V nadaljevanju pa, da se tudi seznanijo z njihovimi dolžnostmi pred, med in po sami uporabi strelnega orožja.

Formalni cilji

- zakonita uporaba strelnega orožja,
- poznavanje ravnanja z orožjem
- dolžnosti po uporabi strelnega orožja,

Opomba: Pred podajanjem informacij, inštruktor izzove slušatelje, da le ti podajo svoje mnenje o kdaj lahko uporabijo strelno orožje. Ko končajo naj prostovoljec celemu razredu predstavi zapisano. Izzovite še ostale, da se tej prezentaciji pridružijo. Ugotovljeno naj bodo oporne točke skozi celo predavanje (zapišite na belo tablo).

Kratka predstavitev

Nasilje, ki je posledica zlorab orožja, v svetu narašča. Zelo je razvejano tihotapljenje orožja prek državnih meja. Zato je razumljivo, da morajo biti pogoji za uporabo strelnega orožja skrajno ozki, natančni, predvsem pa jasni. Pri ravnanju z orožjem je potrebno spoštovati nekaj zlatih pravil, ki veljajo za vse lastnike strelnega orožja predvsem pa se moramo ravnati skladno Zakonskim določilom. Posledice uporabe strelnega orožja so namreč lahko zelo hude, zato je mora varnostnik telesni stražar natanko vedeti kaj dela, ko se odloči za uporabo strelnega orožja.

Obdelane teme

1. Zakon o orožju,
2. Kazenski Zakonik,
3. Zakon o zasebnem varovanju
4. Zakonita uporaba strelnega orožja,
5. Načela uporabe strelnega orožja,
6. Prenos in nošenje strelnega orožja
7. Hranjenje orožja in streliva
8. Odgovornost uporabe strelnega orožja
9. Psihične posledice uporabe strelnega orožja.

Kazalo

Uporaba strelnega orožja.....	4
Zakonodaja, ki ureja področje uporabe strelnega orožja.....	4
Zakon o orožju	4
Kaj je orožje.....	4
Razvrstitev in kategorizacije orožja.....	4
Kaj se ne šteje za orožje po zakonu o orožju.....	6
Kaj je prenos in kaj nošenje orožja.....	6
Kako mora biti hranjeno orožje in strelivo	7
Katero orožje lahko uporablja varnostnik telesni stražar	7
Zakon o zasebnem varovanju.....	8
Nošenje in uporaba strelnega orožja pri izvajanju nalog zasebnega varovanja.....	8
Pogoji uporabe strelnega orožja pri opravljanju nalog zasebnega varovanja.....	8
Obveščanje policije	9
Pravilnik o ukrepih zasebnega varnostnika	9
Uporaba strelnega orožja.....	9
Zlata pravila varnega rokovanja s strelnim orožjem	9
Osnovna načela uporabe strelnega orožja (veljajo tako v policiji kot v varnostnih službah).....	10
Podrobnejša razlaga pogojev uporabe strelnega orožja pri izvajanju nalog zasebnega varovanja	10
Kazenski zakonik	11
Razlika med silobranom in skrajno silo.....	11
Odgovornost za uporabo sile in strelnega orožja	12
Psihične posledice uporabe strelnega orožja	12
Poškodbe pri rokovanju s strelnim orožjem.....	12
Vir in literatura:	13
Kontrolna vprašanja.....	13

Uporaba strelnega orožja

V nadaljevanju vam bomo predstavili zakonodajo, ki ureja področje orožja, pravno podlago za uporabo le - tega na področju zasebnega varovanja in pogoje za njegovo uporabo pri izvajanju nalog varnostnika telesnega stražarja. Predstavljena vam bodo tudi pravila varnega rokovanja s strelnim orožjem in osnovna načela uporabe le – tega. V nadaljevanju je na kratko razložena tudi razlika med silobranom in skrajno silo, posledica uporabe strelnega orožja in poškodbe, ki nastajajo pri rokovanju z njim.

Zakonodaja, ki ureja področje uporabe strelnega orožja

Pod to zakonodajo štejemo:

- **Zakon o orožju** - Ta zakon ureja pravice in obveznosti posameznikov, pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov v zvezi z orožjem, z namenom varovanja življenja, zdravja in varnosti ljudi ter javnega reda.
- **Zakon o zasebnem varovanju** - Ta zakon ureja subjekte, oblike in pogoje za opravljanje dejavnosti zasebnega varovanja ljudi in premoženja, ki ga ne zagotavlja država, obvezno organiziranje službe varovanja, ter inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona
- **Pravilnik o ukrepih varnostnika** - Ta pravilnik podrobneje ureja način izvajanja ukrepov, ki so navedeni v 43. členu Zakona o zasebnem varovanju.
- **Kazenski zakonik** - Ta zakon v 11. in 12. členu določa kaj je silobran in kaj skrajna sila.

Zakon o orožju

Kaj je orožje

Zakon o orožju v 2. členu določa, da je orožje predmet, ki je izdelan ali prilagojen tako, da lahko pod pritiskom zraka, smodnikovih ali drugih plinov ali drugega potisnega sredstva izstreljuje krogle, šibre ali druge izstrelke, oziroma razpršuje pline, tekočino ali drugo substanco in drugi predmeti, ki so po svojem bistvu namenjeni zlasti:

- da z neposrednim učinkovanjem preprečijo ali zmanjšajo napad ali nevarnost,
- za lov,
- za športno streljanje

Razvrstitev in kategorizacije orožja

Kategorija A: PREPOVEDANO OROŽJE:

- eksplozivni vojaški izstrelki in lanserji;
- avtomatsko strelno orožje;
- orožje, prikrito v druge predmete;
- strelivo s prebojnim, eksplozivnim ali vnetljivim učinkom in izstrelki za tako strelivo;
- strelivo za pištole in revolverje s kroglo, ki ima razširni (ekspanzijski) učinek in krogle za tako strelivo, razen streliva za lovsko ali športno orožje za osebe, ki imajo pravico do tega orožja;
- vojaško orožje;
- eksplozivno orožje in njegovi deli;
- hladno orožje;
- posebna oprema za orožje,

- orožje, ki je izdelano ali predelano brez dovoljenja za promet z orožjem, razen orožja iz 4. in 7. točke kategorije D;
- orožje, izdelano iz katerega koli bistvenega sestavnega dela orožja, ki izvira iz nedovoljene trgovine;
- izdelano novo orožje, ki nima predpisanih označb.

Prikrto orožje (Vir: FBI)

Avtomatsko strelno orožje (Vir: Colt)

POZOR: Zakon o orožju določa, da so hladno orožje; boksarji, bodala, bajoneti, buzdovani, gumijevke in drugi predmeti, ki so prirejeni za napad.

Kategorija B: OROŽJE, ZA KATEREGA JE POTREBNO PREDHODNO DOVOLJENJE:

- polavtomatsko ali repetirno kratkocevno strelno orožje;
- enostrelno kratkocevno orožje s centralno udarno iglo;
- enostrelno kratkocevno orožje za strelivo z robnim vžigom, s skupno dolžino do 28 centimetrov;
- polavtomatsko dolgocevno strelno orožje z nabojnikom in ležiščem naboja za več kot tri naboje;
- polavtomatsko dolgocevno strelno orožje z nabojnikom in ležiščem naboja za največ tri naboje, pri katerem je nabojnik snemljiv, oziroma ni gotovo, ali je orožje takšne konstrukcije, da ga je mogoče z običajnim orodjem predelati v več kot tri strelno orožje z enim polnjenjem;
- repetirno in polavtomatsko dolgocevno strelno orožje z gladko cevjo, skupne dolžine do 60 centimetrov;
- polavtomatsko strelno orožje za civilno uporabo, ki je podobno avtomatskemu strelnemu orožju.

Kategorija C: OROŽJE, KI JE VEZANO NA PREDHODNO DOVOLJENJE, VENDAR Z OLAJŠAVAMI:

- repetirno dolgocevno strelno orožje, ki ni zajeto v 6. točki kategorije B;
- dolgocevno orožje z eno ali več enostrelnimi risanimi cevmi;
- polavtomatsko dolgocevno strelno orožje, ki ni zajeto v točkah 4 do 7 kategorije B;
- enostrelno kratkocevno orožje za strelivo z robnim vžigom in s skupno dolžino nad 28 centimetrov.

Kategorija D: OROŽJE, KI GA JE POTREBNO PRIJAVITI:

- enostrelno dolgocevno orožje z eno ali več gladkimi cevmi,
- plinsko orožje,
- reprodukcije strelnega orožja, pri katerem se ne uporablja enovitega naboja,
- možnarji,
- staro orožje,
- zračno orožje,
- orožje s tetivo,
- električni paralizatorji,
- razpršilci

Samostrel - orožje z tetivo (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Kremenjača - Staro orožje (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Za orožje se šteje tudi strelivo in deli orožja, če ni s tem zakonom drugače določeno.

POZOR: Po Zakonu o orožju pod razpršilce spadajo naprave, ki s pomočjo stisnjenega plina razpršujejo dražljive snovi, ki človeka začasno onespobijo ali škodujejo njegovemu zdravju (popper spray).

Kaj se ne šteje za orožje po zakonu o orožju

- dekorativno orožje;
- imitacije orožja;
- orožje, ki je trajno onespobljeno za uporabo s tehničnimi postopki, ki jih določi pristojno ministrstvo;
- orožje, ki je namenjeno za alarm, signaliziranje, reševanje življenj, omamljanje in klanje živali, lov s harpuno, v industrijske ali tehnične namene;
- strelivo za orožje iz 6. in 7. točke kategorije D, sam izstrelek (krogle, šibre) in tulec brez netilke.

Kaj je prenos in kaj nošenje orožja

Nošenje orožja po tem zakonu pomeni, da ima posameznik orožje, pripravljeno za uporabo, pri sebi. Za nošenje orožja po tem zakonu se ne šteje, če ima posameznik orožje pri sebi v svojih stanovanjskih prostorih, oziroma znotraj svojih ograjenih nepremičnin, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Za **prenos orožja** po tem zakonu se šteje, če orožje ni pripravljeno za uporabo in je zaprto v embalaži, pri čemer mora biti strelivo ločeno od orožja, prenos pa je potreben iz upravičenih razlogov.

Prenos orožja (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Prenos orožja (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Posameznik sme nositi orožje, če ima pri sebi orožni list, oziroma ga sme prenašati, če ima pri sebi ustrezno drugo orožno listino in listino o istovetnosti, ki jo je izdal državni organ in je opremljena s fotografijo. Kdor nosi ali prenaša orožje, mora na zahtevo policista pokazati orožno listino, ki upravičuje nošenje oziroma posest orožja.

Kako mora biti hranjeno orožje in strelivo

Orožje mora biti zaklenjeno in ločeno od streliva razen če sta orožje in strelivo shranjena v ognjevarni omari, sefu ali posebej zavarovanem prostoru. Ko varnostnik telesni stražar ne opravlja svojega dela, torej med počitkom in je to na terenu, daleč od sedeža

Katero orožje lahko uporablja varnostnik telesni stražar

Varnostnik telesni stražar lahko pri svojem delu uporablja izključno "varnostno orožje". Varnostno orožje je kratkocevno in dolgocevno strelno orožje različnih kalibrov. Minister, pristojen za notranje zadeve, določi vrste in dovoljene kalibre.

Varnostno orožje - GLOCK 19 (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Varnostno orožje - GLOCK 26 (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Zakon o zasebnem varovanju

Katere ukrepe sme izvajati varnostnik pri izvajanju nalog zasebnega varovanja. Zakon o zasebnem varovanju v 43. členu določa ukrepe varnostnika, ki jih le - ta sme izvajati pri opravljanju nalog zasebnega varovanja, in sicer:

- **opozoriti osebo**, naj se oddalji z območja, iz objekta ali prostora, ki ga varuje (v nadaljnjem besedilu: varovano območje), če se tam neupravičeno zadržuje
- **ugotoviti istovetnost osebe** pri vstopu oziroma izstopu z varovanega območja, kadar je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, ki ga varuje, ali če tako določajo pravila na varovanem območju
- **površinsko pregledati vrhnja oblačila, notranjost vozila in prtljago osebe** pri vstopu oziroma izstopu z varovanega območja, če je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, ki ga varuje, in če oseba s tem soglaša
- **preprečiti osebi vstop oziroma izstop z varovanega območja**, če ta odkloni pregled iz prejšnje alineje, če nasprotuje ugotavljanju njene istovetnosti ali če so podani drugi razlogi, zaradi katerih je nujno potrebno, da se ji vstop oziroma izstop z varovanega območja prepreči
- **zahtevati od osebe**, ki ogroža varnost ljudi, premoženje ali red na varovanem območju, da z ogrožanjem takoj preneha ali da zapusti varovano območje
- **zadržati osebo**, ki je bila zalotena pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca, do prihoda policije;
- **uporabiti sredstva za vklepanje**, če drugače ne morejo zadržati osebe iz prejšnje alineje
- **uporabiti fizično silo**, če drugače ne more preprečiti osebi vstopa oziroma izstopa z varovanega območja, preprečiti neposrednega ogrožanja življenja ljudi ali premoženja, ki ga varuje ali zadržati osebe do prihoda policije
- **uporabljati video nadzorne sisteme** in voditi evidenco obiskovalcev na varovanem območju

Zadnji odstavek 43. člena omenjenega zakona pravi, da posest ali uporaba drugih prisilnih sredstev, nevarnih predmetov, kot tudi psov, konj ali drugih živali pri opravljanju nalog zasebnega varovanja, ni dovoljena.

Nošenje in uporaba strelnega orožja pri izvajanju nalog zasebnega varovanja

Pravno podlago za nošenje in uporabo strelnega orožja med opravljanjem nalog zasebnega varovanja nam daje 45. člen Zakona o zasebnem varovanju, ki pravi: Da med opravljanjem nalog zasebnega varovanja varnostnik sme nositi strelno orožje v skladu z zakonom, ki ureja posest in nošenje orožja.

Pogoji uporabe strelnega orožja pri opravljanju nalog zasebnega varovanja

2. odstavek 45. člena Zakona o zasebnem varovanju pravi, da varnostnik pri opravljanju nalog zasebnega varovanja sme uporabiti strelno orožje samo, če ne more drugače:

- zavarovati življenja ljudi;
- odvrniti neposrednega protipravnega napada, s katerim je ogroženo njegovo življenje ali življenje osebe, ki jo varuje.

Obveščanje policije

Prav tako nam omenjeni zakon nalaga, da v primeru uporabe strelnega orožja (kot tudi kadar osebi omejimo gibanje, zoper njo uporabimo sredstva za vklepanje ali zoper osebo uporabimo fizično silo), sledi takojšnje obveščanje policije. Prav tako je varnostnik dolžan osebi zoper katero je uporabil enega ali več od prej naštetih ukrepov in se je le-ta pri tem poškodovala, zagotoviti medicinsko pomoč. Prav tako se o poškodbah obvešča policijo. Takojšnje obveščanje policije se izvede ustno, in sicer z obvestilom na OKC oz. na krajevno pristojno policijsko postajo.

Imetnik licence pa je dolžan v roku 24 ur od uporabe prej naštetih ukrepov o tem pisno obvestiti policijsko postajo, na območju katere so bili ukrepi uporabljeni.

Podatki, ki jih mora policiji posredovati imetnik licence določa Zakon o zasebnem varovanju v 70. členu. Ti pa so:

- o varnostniku, ki je uporabil katerega od prej naštetih ukrepov (osebno ime, rojstni podatki, EMŠO ter firma in sedež imetnika licence, pri katerem je zaposlen);
- razlogu,
- načinu,
- kraju in času uporabe ukrepa,
- obveščanju policijske postaje,
- morebitnih telesnih poškodbah.

Pravilnik o ukrepih zasebnega varnostnika

Pravilnik o ukrepih zasebnega varnostnika v 28. členu natančneje določa katere podatke mora varnostnik posredovati policiji ob obveščanju pri uporabi prej naštetih ukrepov. Če varnostnik prepreči osebi vstop oziroma izstop iz varovanega območja, zadrži osebo, ki jo je zalotil pri storitvi kaznivega dejanja, uporabi sredstva za vklepanje, fizično silo ali strelno orožje, je dolžan sporočiti policiji:

- svoje osebne podatke, (osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, rojstni podatki, evidenčno številko službene izkaznice in naziv imetnika licence pri katerem je zaposlen)
- podatke o tem, kateri ukrep je uporabil oziroma kako je uporabil strelno orožje,
- kraj uporabe,
- ter osebne podatke, posledice in morebitne telesne poškodbe osebe, zoper katero je ukrep oziroma strelno orožje uporabil.

Če oseba, zoper katero je varnostnik ukrepal oziroma uporabil strelno orožje, zapusti kraj ali pobegne s kraja uporabe, preden ugotovi njene osebne podatke, varnostnik sporoči policiji njen osebni opis, smer, v katero je odšla oziroma pobegnila in druge podatke, ki utegnejo biti koristni pri naknadnem ugotavljanju njene istovetnosti.

Uporaba strelnega orožja

Strelno orožje mora biti uporabljeno skladno Zakonu in načelom naštetim v nadaljevanju.

Zlata pravila varnega rokovanja s strelnim orožjem

Pri uporabi strelnega orožja je potrebno spoštovati nekaj zlatih pravil, ki veljajo za vse lastnike strelnega orožja, in sicer:

- z orožjem ravnaj, kot da je napolnjeno,
- pazi, kam obračaš cev
- ne drži prsta na sprožilcu
- skrbno neguj orožje in strelivo
- spoznaj svoje orožje
- vedi, kaj je tvoj cilj in kaj je lahko za njim
- alkohol in orožje ne spadata skupaj
- varuj vid in sluh
- pazi, kako izročiš orožje drugi osebi
- orožje stran od otrok

Varujte vid in sluh (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Varujte vid in sluh (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Osnovna načela uporabe strelnega orožja (veljajo tako v policiji kot v varnostnih službah)

- **načelo zakonitosti** je nujno saj izključuje samovoljo, arbitrarnost oziroma subjektivnost tistega, ki je strelno orožje uporabil.
- **načelo dolžnosti**, obvezuje varnostnike – telesne stražarje za uporabo strelnega orožja, ko je to nujno, ko z drugimi, blažjimi sredstvi ne morejo doseči cilja (zavarovati življenja VO).
- **načelo sorazmernosti** je načelo, po katerem mora biti uporaba strelnega orožja sorazmerna želenemu cilju.
- **načelo postopnosti** opredeljuje uporabo prisilnih sredstev od najlažjega, najmanj škodljivega, k najtežjemu: od uporabe fizične sile do strelnega orožja, pa še to s prejšnjim opozorilom in opozorilnim strelom.
- **Načelo preciznosti** pa določa takšno delovanje, ki ima najmanjše posledice.

Podrobnejša razlaga pogojev uporabe strelnega orožja pri izvajanju nalog zasebnega varovanja

Kot je bilo že omenjeno nam pravno podlago za uporabo strelnega orožja pri izvajanju nalog zasebnega varovanja daje Zakon o zasebnem varovanju, kjer je v 45. členu zapisano, da sme varnostnik uporabiti strelno orožje samo pod pogojem, da ne more drugače:

- zavarovati življenja ljudi
- odvrniti neposrednega protipravnega napada, s katerim ogroženo njegovo življenje ali življenje osebe, ki jo varuje.

Z drugimi besedami povedano – varnostnik lahko pri izvajanju nalog zasebnega varovanja uporabi strelno orožje le v primeru silobrana!!! Ob tem je v 45. členu Zakona o zasebnem varovanju navedena tudi zahteva, da varnostnik mora preden uporabi strelno orožje, opozoriti osebo zoper katero ga bo uporabil, s klicem:

"Stoj, streljal bom!" in z opozorilnim strelom.

Prejšnja navedba je obvezujoča v vseh primerih razen, ko so okoliščine takšne, da bi to predstavljalo nevarnost za naše življenje, življenje varovane osebe ali drugih ljudi.

Kazenski zakonik

Ta zakon v 11. in 12. členu določa kaj je silobran in kaj skrajna sila.

Razlika med silobranom in skrajno silo

Silobran (11. člen KZ)

Silobran je obrambno dejanje, pri čemer oseba, ki ob protipravnem napadu brani določeno pravno zavarovano vrednoto ali dobrino, s tem obrambnim dejanjem izpolni zakonske znake nekega kaznivega dejanja (npr. pri obrambi koga ali kaj poškoduje). KZ v 11. členu postavlja naslednje kriterije, ki jim morata zadostiti napad in obramba, da je obstoj kaznivega dejanja, izvršenega z obrambnim dejanjem, izključen:

- **NAPAD:** - resničen (*zato putativni silobran ni silobran v smislu 11. člena KZ*); in protipraven (*ni dovoljen silobran zoper silobran*); ter istočasnost napada in obrambe.
- **OBRAMBA:** - istočasna z napadom; in naperjena zoper napadalca/njegovo dobrino; in neizogibno potrebna za odvrnitev napada*

2 kriterija:*

ali napada ni bilo mogoče odvrniti drugače kot s poškodbo napadalčeve dobrine oziroma z dejanjem, ki ima znake kaznivega dejanja; in sorazmernost med intenzivnostjo napada in intenzivnostjo obrambe.

Če so izpolnjeni vsi pogoji za silobran, prekoračena pa je meja sorazmernosti med intenzivnostjo napada in obrambe, govorimo o prekoračenem silobranu. **POZOR:** Prekoračeni silobran ni razlog za izključitev obstoja kaznivega dejanja, ampak okoliščina, ki se upošteva pri odmeri kazni!

Skrajna sila (12. Člen KZ)

Pri skrajni sili za razliko od silobrana ne gre za obrambo pred protipravnim napadom, ampak za odvrčanje nevarnosti, ki grozi pravno zavarovani vrednoti oziroma dobrini. Oseba, ki odvrča to nevarnost, pri tem stori kaznivo dejanje.

KZ v 12. členu postavlja naslednje kriterije, ki jim morata zadostiti nevarnosti in odvrčanje nevarnosti, da je obstoj kaznivega dejanja, izvršenega pri tem odvrčanju nevarnosti, izključen:

- **NEVARNOST:** - resnična (povzroči jo lahko človek, žival, naravne sile ...),
- grozi katerikoli pravno zavarovani dobrini, nezakrivljena (gledano s strani tistega, ki nevarnost odvrča), istočasnost z odvrčanjem nevarnosti.
- **ODVRČANJE NEVARNOSTI:** - možno, dokler traja nevarnost (istočasnost), nevarnosti ni mogoče odvrniti drugače; prizadejano zlo ne sme biti večje od zla, ki je grozilo*

* če je povzročeno zlo večje od zla, ki je grozilo (do neke razumne mere, ki se presoja v vsakem konkretnem primeru posebej), govorimo o prekoračeni skrajni sili.

POZOR: prekoračena skrajna sila ni razlog za izključitev obstoja kaznivega dejanja, ampak okoliščina, ki se upošteva pri odmeri kazni! Enako velja za nevarnost, ki jo storilec sam zakrivi (ni nezakriviljena!), in sicer s krivdno obliko *malomarnosti*.

Na skrajno silo se ne more sklicevati tisti, ki se je bil dolžan izpostaviti nevarnosti!

Odgovornost za uporabo sile in strelnega orožja

- vse primere uporabe sile in strelnega orožja mora spremljati poročanje in revizija s strani policije,
- strelno orožje je potrebno uporabiti samo v izjemnih okoliščinah,
- strelno orožje je dovoljeno uporabiti zgolj v samoobrambi oz. silobranu,
- za preprečevanje posebno resnih kaznivih dejanj, ki resno ogrožajo življenje,
- samo takrat kadar je uporaba manj skrajnih ukrepov nezadostna,
- namerno smrtno nevarna uporaba strelnega orožja je dopustna le, kadar je povsem neizogibna in da bi zaščitila človeško življenje,

Psihične posledice uporabe strelnega orožja

Vsak dan smo pri svojem delu, v družini in v drugem okolju izpostavljeni različnim stresnim situacijam, ki imajo največkrat negativne posledice za naše zdravje. Govorimo o t. i. psihosomatski bolezni, (telesna in duševna prizadetost posameznika). Uporaba strelnega orožja je lahko najbolj nevarna in travmatična izkušnja v naši karieri.

Njegove posledice so odvisne od teže posameznega primera, od načina obravnave, sodelovanja kolektiva, ter njegove družine. Posledice so odvisne tudi od vsakega posameznika posebej, saj različni ljudje drugače sprejemajo takšne strese.

Poškodbe pri rokovanju s strelnim orožjem

V letih 1991 do 1998 se je pripetilo večje število dogodkov, v katerih je bila s strelnim orožjem poškodovana ena ali več oseb. Večina poškodb je nastala med usposabljanjem za uporabo strelnega orožja (pištol in polavtomatskih pušk ali avtomatskih pušk), nekaj pa tudi zaradi neustreznega ravnanja s strelnim orožjem.

Podatki o vrstah poškodb, ki so se zgodile od leta 1995 do novembra 1999 kažejo, da so med njimi prevladale poškodbe roke oziroma prstov na roki (večinoma zaradi udarca zaklepa pištrole, v enem primeru zaradi zagozdenega naboja v cevi pištrole).

Prišlo pa je tudi do poškodb oči in zob zaradi udarca tulca, poškodb oči zaradi smodniških plinov in saj (opeklina), poškodb, ki so bile sicer povzročene s strelnim orožjem, vendar ne zaradi njegove ognjene moči (padec puške na nogo, malomarno odložena/odvržena pištola), v enem primeru pa zaradi ustrelitve v nogo zaradi igranja s pištolo. Poškodbe pri vajah in čiščenju bi bilo mogoče preprečiti z ostrejšo disciplino in varnostnimi ukrepi - zraven glušnikov še uporaba očal.

Vir in literatura:

Zapiski s predavanja v UVZ GPU na temo varovanje oseb,
Zapiski s predavanj EULEX na temo varovanje oseb,
Zapiski s predavanj OSCE na temo varovanje oseb,
Zapiski s predavanj International Bodyguard Association na temo varovanje oseb,
Zapiski s predavanj DEA, Zaščita prič,
Zakon o zasebnem varovanju,
Zakon o orožju, itd

Kontrolna vprašanja

1. Kaj je strelno orožje in čemu je namenjeno?
2. Kaj pomeni pojem nošenje orožja?
3. Ali lahko lastnik revolverja, vpisanega v or. list za varnostno orožje, posodi to orožje drugemu?
4. Kako mora biti hranjeno orožje in strelivo?
5. Komu je imetnik orožja na zahtevo dolžan pokazati orožno listino?
6. Kdaj o uporabi strelnega orožja obveščamo policijo? Kdaj smo dolžni zagotoviti medicinsko pomoč?
7. Katero orožje lahko pri svojem delu uporablja VTS.
8. Kateri so pogoji uporabe strelnega orožja pri izvajanju nalog zasebnega varovanja in v katerem zakonu so določeni?
9. Kakšno dolžnost ima varnostnik – telesni stražar preden uporabi strelno orožje? Kdaj ta dolžnost ni obvezujoča?
10. Naštej zlata pravila varnega rokovanja s strelnim orožjem!
11. Naštej osnovna načela uporabe strelnega orožja in jih razloži.